

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1968

Vyhlásené: 01.07.1968 Časová verzia predpisu účinná od: 01.07.1968 do: 31.08.1984

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

95

VYHLÁŠKA

Ústrednej rady odborov

z 28. júna 1968

o poskytovaní prídavkov na deti v nemocenskom poistení

Ústredná rada odborov ustanovuje po dohode s Ministerstvom práce a sociálnych vecí podľa § 9 a § 63 ods. 2 a 3 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 16/1959 Zb. a podľa § 36 ods. 2 a § 38 zákona č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia (ďalej len „zákon“):

§ 1

Sústavná príprava dieťaťa na budúce povolanie [K § 18 ods. 2 písm. a) zákona]

(1) Za sústavnú prípravu dieťaťa na budúce povolanie po skončení povinnej školskej dochádzky sa z hľadiska poskytovania prídavkov na deti považuje:

- a) príprava v učebnom pomere,¹⁾
- b) príprava v pracovnom pomere,²⁾
- c) príprava na povolanie v zariadeniach pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť,³⁾
- d) štúdium na školách zriadených podľa školských predpisov, ktoré poskytujú stredné, vyššie a vysokoškolské vzdelanie,⁴⁾ s výnimkou štúdia popri zamestnaní alebo inej zárobkovej činnosti (externého, diaľkového, večerného a pod.) a štúdia po dobu výkonu základnej vojenskej služby.

(2) Ako doba štúdia sa posudzuje aj

- a) doba od skončenia výučby v jednom školskom roku do začiatku výučby v nasledujúcom školskom roku, ak dieťa pokračuje bez prerušenia v ďalšom štúdiu,
- b) doba školských prázdnin bezprostredne nadväzujúcich na skončenie štúdia, pokiaľ dieťa nevstúpilo do trvalého zamestnania, prípadne nezačalo vykonávať inú trvalú pracovnú činnosť,
- c) doba po absolvovaní školy, ktorá je v jednotlivých odboroch ustanovená pre vykonanie záverečnej skúšky alebo obhájenie diplomovej práce, najdlhšie však doba jedného roka, pokiaľ dieťa nevstúpilo do trvalého zamestnania, prípadne nezačalo vykonávať inú trvalú pracovnú činnosť,
- d) štúdium na iných školách alebo v kurzoch, ak je svojím rozsahom alebo úrovňou podľa rozhodnutia Ministerstva (Povereníctva) školstva postavené na roveň štúdiu na školách uvedených v odseku 1 písm. d).

§ 2**Vlastný príjem dieťaťa po skončení povinnej školskej dochádzky [K § 18 ods. 2 zákona]**

(1) Do vlastného príjmu dieťaťa sa zahrňa mzda (odmena, náhrada mzdy) a iné opakujúce sa príjmy patriace priamo dieťaťu. Do vlastného príjmu dieťaťa sa počíta úhrn takýchto príjmov, ktoré dieťa malo v kalendárnom mesiaci; pritom pre poskytnutie prídavkov za bežný kalendárny mesiac je rozhodujúci vlastný príjem dieťaťa v bezprostredne predchádzajúcom kalendárnom mesiaci, pokiaľ tento mesiac spadá do doby sústavnej prípravy na budúce povolanie.

(2) Do vlastného príjmu dieťaťa sa nezahŕňajú:

- a) štipendiá poskytované podľa príslušných štipendijných predpisov; do vlastného príjmu sa však zahŕňajú štipendiá, ktoré majú povahu náhrady zárobku,
- b) hodnota bezplatného internátneho zaopatrenia a bezplatne poskytovaných jedál a ošatenia podľa predpisov o hmotnom zaopatrení mládeže pripravujúcej sa na budúce povolanie a hodnota naturálií, ktoré sa poskytujú študentom vysokých škôl pri výkone vojenských povinností cez prázdniny,
- c) výživné (alimenty) poskytované na dieťa,
- d) sirotsky dôchodok vrátane prípadného zvýšenia pre bezvládnosť,
- e) zárobok za prácu vykonávanú v čase od skončenia výučby v jednom školskom roku do začiatku výučby v nasledujúcom školskom roku, ak dieťa pokračuje bez prerušenia v ďalšom štúdiu, zárobok za prácu v čase školských prázdnin v prípadoch uvedených v § 1 ods. 2 písm. b), ako aj zárobok, ktorý učeň alebo mladistvý pripravujúci sa na budúce povolanie v pracovnom pomere získal za prácu vykonávanú v čase dovolenky na zotavenie,
- f) zárobok študenta (žiaka) za práce organizované alebo zadané školou alebo po dohode so školskými orgánmi,
- g) príležitostný zárobok za výpomoc alebo za obdobné dočasné práce, ako aj zárobok za práce podľa dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.⁵⁾

(3) Ústredná rada odborov ustanoví po dohode so zúčastnenými orgánmi, či a v akom rozsahu sa zahŕňajú do vlastného príjmu dieťaťa spoločenské podpory na deti, ktoré budú zavedené alebo novoupravené po 30. júni 1968.

K pracovnému úväzku a odpracovanej dobe [K § 21 až 23 zákona]**§ 3**

Splnenie podmienok pracovného úväzku a odpracovanej doby sa zisťuje vždy za celý kalendárny mesiac; to platí aj vtedy, ak pracovník zmenil zamestnanie počas kalendárneho mesiaca.

§ 4

Ak má pracovník dve alebo viac súbežných zamestnaní a ani v jednom z nich nemá predpísaný pracovný úväzok, spočítajú sa pracovné úväzky zo všetkých týchto zamestnaní. Ak sa tak podmienka pracovného úväzku splní, poskytujú sa pracovníkovi prídavky na deti v zamestnaní, v ktorom má väčší pracovný úväzok, a ak sú úväzky rovnaké, v zamestnaní, v ktorom spravidla dosahuje vyšší zárobok.

§ 5

(1) Za odpracovaný sa považuje deň (smena), v ktorom pracovník vykonával prácu po celý pracovný čas vyplývajúci z rozvrhnutia pre neho platného pracovného času; ak nepracoval po celý tento čas, považuje sa zvyšujúca časť pracovného času za odpracovanú, ak organizácia jeho neprítomnosť ospravedlnila.

(2) Ak ide o pracovníka uvedeného v § 4, požaduje sa, aby v organizácii, v ktorej sa mu poskytujú prídavky na deti, mal odpracovanú dobu vyplývajúcu z jeho pracovného úväzku; na dobu odpracovanú v ďalších organizáciách sa prihliada len pre zistenie, či pracovník v kalendárnom mesiaci spolu odpracoval dobu predpísanú v § 22 zákona.

(3) Neospravedlnené zameškané pracovné doby kratšie ako celý pracovný deň (smena) sa v kalendárnom mesiaci spočítajú; na neospravedlnené doby sa prihliada, ak ich úhrn v kalendárnom mesiaci dosiahne priemernú dĺžku celého pracovného dňa (sмены).

§ 6

(1) Ak pracovník za trvania zamestnania v jednej organizácii vykonával s jej súhlasom namiesto práce v tejto organizácii najviac po dobu jedného mesiaca prácu v druhej organizácii, poskytujú sa prídavky na deti v prvej organizácii; pri zisťovaní, či sú splnené podmienky, prihliadne sa aj na výkon práce v druhej organizácii.

(2) Ustanovenie predchádzajúceho odseku platí obdobne, ak organizácia pracovníka s jeho súhlasom uvoľnila na žiadosť jednotného roľníckeho družstva na prechodnú výpomoc v družstve alebo na žiadosť overenú miestnym národným výborom na výkon nevyhnutných poľnohospodárskych prác v hospodárstve pracovníka, jeho manžela alebo rodičov.

§ 7

(1) V kalendárnom mesiaci, v ktorom pracovník vstúpil do zamestnania, sa mu pre splnenie podmienok pracovného úväzku a odpracovanej doby započítavajú z doby, keď nebol zamestnaný, tieto doby:

- a) doba, za ktorú sa poskytujú peňažné dávky nemocenského poistenia nahrádzajúce mzdu,
- b) doba kúpeľnej starostlivosti,
- c) doba výkonu verejných funkcií, občianskych povinností, iných úkonov vo všeobecnom záujme a služby v ozbrojených silách vrátane potrebného pracovného voľna poskytovaného v súvislosti s touto službou,
- d) doba, po ktorú sa sústavne pripravoval na budúce povolanie (§ 1),
- e) doba, po ktorú bol účastníkom inej sústavy zabezpečenia za podmienok, za ktorých by mu tam inak vznikol nárok na prídavky na deti,⁶⁾ prípadne poberal dôchodok z dôchodkového zabezpečenia,
- f) doba, po ktorú bol vedený v evidencii národného výboru ako uchádzač o zamestnanie (§ 32 zákona).

(2) Ako odpracovaná doba sa posudzuje aj medziobdobie od skončenia jedného zamestnania do vstupu do iného zamestnania, ak predchádzajúce zamestnanie trvalo aspoň tri mesiace a ak doba, ktorú z dôvodov zmeny zamestnania neodpracoval, nie je dlhšia ako 7 kalendárnych dní; to platí obdobne pre medziobdobie od skončenia inej činnosti, ktorá bola dôvodom pre poskytovanie prídavkov na deti, alebo od skončenia výplaty dôchodku, ku ktorému sa poskytovalo výchovné.

K súbehu nárokov [K § 26 až 28 a § 36 ods. 2 zákona]**§ 8**

Ak sú podmienky pre poskytovanie prídavkov na deti splnené u niekoľkých pracovníkov a dieťa nie je v priamom zaopatrení žiadneho z nich, poskytnú sa prídavky, pokiaľ sa nedohodnú inak, z poistenia toho z nich, kto na dieťa prispieva vyššou sumou; do tejto sumy sa nezahrňajú prídavky priznané na toto dieťa. Obdobne to platí vtedy, ak sú viacerí oprávnení z rôznych sústav zabezpečenia.

§ 9

(1) Občanovi, ktorý je účastníkom inej sústavy zabezpečenia, v ktorej sa poskytujú prídavky na deti, a ktorý vstúpil do zamestnania, poskytnú sa prídavky na deti z nemocenského poistenia založeného týmto zamestnaním, len ak preukáže, že prídavky nemožno poskytovať z jeho zabezpečenia v inej sústave.

(2) Pri zisťovaní, či sú splnené podmienky pracovného úväzku a odpracovanej doby, neprihliada sa na činnosť, ktorú pracovník vykonáva súbežne so zamestnaním ako účastník inej sústavy zabezpečenia.⁷⁾

§ 10

(1) Ak žijú v rodine pracovníka jeho nezaopatrené deti a nezaopatrené deti jeho manžela, z ktorých na niektoré patria prídavky a na iné výchovné k dôchodku, poskytne sa na žiadosť pracovníka k súčtu prídavkov a výchovného, ktoré sa poskytujú na tieto deti, doplatok do výšky prídavkov, ktoré by mu inak patrili na všetky tieto deti; predpokladom je, že u dieťaťa, na ktoré sa poskytuje výchovné, sú inak splnené podmienky ustanovené pre priznanie prídavkov na deti.

(2) Ak zanikol nárok na výchovné k dôchodku a na dieťa sa poskytlo výchovné ešte za časť kalendárneho mesiaca, za ktorý boli splnené aj podmienky pre priznanie prídavkov na toto dieťa, poskytnú sa prídavky, znížené o časť vyplateného výchovného pripadajúcu na tento mesiac.

§ 11

(1) Ak pracovník poberal na dieťa prídavky z nemocenského poistenia, hoci sa mali poskytovať z inej sústavy zabezpečenia, zastaví sa ich poskytovanie začínajúc kalendárnym mesiacom, v ktorom sa to zistilo. Prídavky za predchádzajúcu dobu sa nepovažujú za preplatok, pokiaľ nepresahovali výšku, v ktorej by za túto dobu inak patrili; podmienkou však je, že na to isté dieťa sa prídavky poskytli len raz a že neboli porušené predpisy o výplate prídavkov.⁸⁾

(2) Ustanovenie predchádzajúceho odseku platí obdobne,

- a) ak sa na dieťa poskytovali prídavky z nemocenského poistenia iného ako oprávneného pracovníka,
- b) ak sa na dieťa poskytovali prídavky na deti, hoci patrilo výchovné.

§ 12

[K § 27 ods. 2 zákona]

Denný alebo týždenný pobyt dieťaťa v ústave (zariadení) pre starostlivosť o mládež sa nepovažuje za plné priame zaopatrenie dieťaťa v zmysle § 27 ods. 2 zákona, ak je dieťa aj v pravidelnej starostlivosti rodiča alebo iného oprávneného.

Spoločné a prechodné ustanovenia

§ 13

Prídavky sa priznajú, ak sú splnené ustanovené podmienky, aj na dieťa, ktoré má pracovník alebo jeho manžel v trvalej starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov; predpokladom je to, že na toto dieťa nemožno prídavky priznať z poistenia (zabezpečenia) nikoho iného.

§ 14

Orgán poverený správou nemocenského poistenia v okrese môže v jednotlivých odôvodnených prípadoch

- a) priznať prídavky na dieťa, ktoré po skončení povinnej školskej dochádzky nemohlo byť z vážnych dôvodov prijaté do učebného pomeru alebo do zamestnania, ak je plne odkázané výživou na pracovníka, najdlhšie však do konca školského roka, ktorý bezprostredne nasleduje po skončení povinnej školskej dochádzky;
- b) priznať prídavky na deti, ak pracovník nemohol splniť podmienku odpracovanej doby z iných vážnych dôvodov alebo v iných prípadoch, než ktoré sú uvedené v zákone, alebo ju pracovníčka nemohla splniť, pretože čerpala ďalšiu (neplatenú) materskú dovolenku;
- c) priznať prídavky na deti z nemocenského poistenia pracovníka, ktorý má dieťa v priamom zaopatrení, aj keď nepatrí do okruhu oprávnených, ak oprávnený s týmto postupom súhlasí a nebude prídavky sám poberať a ak takýto postup je v prospech dieťaťa; súhlas oprávneného netreba, ak je preukázané, že pravidelne neplní podmienky ustanovené pre poskytovanie prídavkov na deti, najmä podmienku odpracovanej doby a ohrozuje tak ich plynulé poskytovanie.

§ 15

(1) Ak pracovník neuplatnil nárok na prídavky na deti, hoci by mu inak z jeho poistenia patrili, je oprávnený uplatniť nárok z jeho poistenia v záujme dieťaťa druhý z rodičov, iný občan, ktorý má dieťa v priamom zaopatrení, poručník, opatrovník alebo orgán poverený úlohami pri starostlivosti o deti.

(2) Na uplatnenie nároku na prídavky na deti sa používajú predpísané tlačivá. Údaje uvedené v tlačivách je ten, kto nárok uplatňuje, povinný doložiť príslušnými dokladmi.

§ 16

Pre konanie a rozhodovanie o prídavkoch na deti, ako aj pre úlohy závodov a odborových orgánov a o povinnostiach pracovníkov a iných oprávnených v súvislosti s poskytovaním prídavkov na deti platia predpisy upravujúce konanie, rozhodovanie a poskytovanie peňažných dávok nemocenského poistenia.⁹⁾

§ 17

Na deti dôchodcov, na ktoré podľa doterajších predpisov patrili do 30. júna 1968 prídavky na deti a na ktoré od 1. júla 1968 patrí výchovné k dôchodku,¹⁰⁾ poskytujú sa prídavky na deti, pokiaľ sú inak splnené ustanovené podmienky, ako preddavok na výchovné ešte za mesiace júl, august a september 1968; tieto prídavky sa zúčtujú na výchovné, ktoré k dôchodku patrí od 1. júla 1968. Úhrada prípadných preplatkov, ktoré pritom vznikli bez zavinenia oprávnených, sa nepožaduje.

Záverečné ustanovenia**§ 18**

V súvislosti s úpravou peňažnej pomoci v materstve a prídavkov na deti vykonanou zákonom sa zrušujú:

1. ustanovenie § 11 vyhlášky Ústrednej rady odborov a Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 61/1957 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a o dôchodkovom zabezpečení sezónnych zamestnancov a pracovníkov na nepravidelnú výpomoc;
2. ustanovenie § 19 ods. 1 vyhlášky Ústrednej rady odborov a Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 7/1958 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení sezónnych zamestnancov a pracovníkov na nepravidelnú výpomoc;
3. § 8 ods. 2 a § 9 ods. 2 a 3 vyhlášky Ústrednej rady odborov a Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 141/1958 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a o dôchodkovom zabezpečení odsúdených;
4. vyhláška Ústrednej rady odborov č. 74/1959 Ú. l. (Ú. v.) o poskytovaní prídavkov na deti v nemocenskom poistení zamestnancov;
5. ustanovenia § 44 písm. e) a § 56 vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 143/1965 Zb. o poskytovaní peňažných dávok v nemocenskom poistení; v § 44 písm. f) tejto vyhlášky sa súčasne vypúšťa citácia § 23.

§ 19

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júlom 1968.

Predseda:

Poláček v. r.

- 1) Tretia časť Zákonníka práce č. 65/1965 Zb.
- 2) § 142 ods. 2 Zákonníka práce a vyhláška č. 132/1967 Zb. o odmeňovaní a hmotnom zabezpečení mladistvých nastupujúcich po skončení povinnej školskej dochádzky priamo do pracovného pomeru.
- 3) Vyhláška č. 87/1967 Zb. o finančnom a hmotnom zabezpečení učňov v internátnych učňovských školách pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť a v učňovských školách navštevovaných učňami z ústavov sociálnej starostlivosti pre telesne chybnú mládež.
- 4) Školský zákon č. 186/1960 Zb. a zákon č. 19/1966 Zb. o vysokých školách.
- 5) § 232 Zákonníka práce.
- 6) Sociálne zabezpečenie umelcov, družstevných roľníkov, jednotlivo hospodáriacich roľníkov a iných samostatne hospodáriacich osôb.
- 7) Splnenie podmienok pre prídavky na deti sa zisťuje v tejto inej sústave zabezpečenia podľa predpisov o tom vydaných.
- 8) § 27 zákona, § 45 ods. 3 zákona č. 54/1956 Zb. a zákon č. 117/1966 Zb. o niektorých dôsledkoch zanedbávania starostlivosti o deti.
- 9) Najmä vyhláška č. 91/1958 Zb., ktorou sa uverejňuje opatrenie Ústrednej rady odborov o organizácii a vykonávaní nemocenského poistenia, v znení vyhlášky č. 191/1960 Zb. a § 75 až 77 vyhlášky č. 143/1965 Zb. o poskytovaní peňažných dávok v nemocenskom poistení.
- 10) § 19 a 38 zákona.

